

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Vårt gemensamma ansvar – för unga som varken arbetar eller studerar (SOU 2018:11)

Region Gotland har av utbildningsdepartementet utsetts till remissinstans för att lämna yttrande över betänkandet, Vårt gemensamma ansvar - för unga som varken arbetar eller studerar (SOU 2018:11.) För yttrandet ansvarar Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Yttrande

9.1 Utredning om ekonomisk ersättning till unga inom det kommunala aktivitetsansvaret (sid 210)

Region Gotland förhåller sig ytterst tveksam till förslaget om ekonomisk ersättning till unga inom kommunala aktivitetsansvaret. Ungdomar mellan 16–20 år bör framförallt vara inom gymnasieskolans organisation, de omfattas då av bland annat skolhälsovården vilket är viktigt med tanke på den höga andel unga med psykisk ohälsa. Då ungdomarna är inskrivna i en skolform får de studiebidrag från CSN och busskort vilket är eftersträvansvärt även ur ett socioekonomiskt perspektiv, då uteblivet studiebidrag även påverkar familjernas totala ekonomi.

Region Gotland ser en för ungdomen och samhället bättre väg att gå genom anpassad utformning inom gymnasieskolan, en stärkt samverkan med Komvux och folkhögskola. Ungdomar bör ges möjlighet att studera på deltid, praktisera i olika omfattning mm i ett ”uppstartsskede” av studierna. Detta för att stärka ungdomens chanser att lyckas med att återuppta och avsluta sina gymnasiestudier.

Ungdomar som är behöriga till nationellt program bör kunna erbjudas plats inom Introduktionsprogrammen med hänvisning till synnerliga skäl om behovet av sådana anpassningar och möjligheter som bara ryms inom introduktionsprogrammen finns.

Aktivitetsansvaret syftar till att få fler att fullfölja eller påbörja en gymnasieutbildning eller motsvarande och utbildningsaktörernas ansvar för unga som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret behöver förstärkas och förtydligas. Region Gotland anser att det inte ska finnas några incitament för ungdomar att hålla sig utanför skolan, det kan få rakt motsatt effekt gällande målet att unga ska fullfölja gymnasiet.

10.2 Avslutande vägledningssamtal för elever som avslutar gymnasiet i förtid eller utan examen (sid 231)

1.1 Förslag till ändring i skollagen sid 21

1.2 Förslag till förordning om ändring i gymnasieförordningen sid 23

Region Gotland ställer sig i det stora hela positiv till förslaget om avslutande vägledningssamtal. Några synpunkter finns dock:

Det ska enligt förslaget vara rektorn som ansvarar för dessa samtal eller så kan uppdraget delegeras till annan personal. Målgruppen som är aktuell för denna typ av samtal motsvarar ca 30 % av alla elever inom gymnasiet, det är ett mycket omfattande arbete att genomföra alla dessa samtal och en koncentration av samtal kommer att ses i slutet av varje läsår. För likvärdighet och jämlikhet måste personalresurser för detta säkerställas och inte vara avhängigt respektive skolas ekonomiska situation.

Det är mycket viktigt att den personal som genomför dessa samtal har korrekt och uppdaterad kunskap om fortsatta utbildningsvägar för den unge och den kunskapen besitter professionen studie- och yrkesvägledare. Det behövs ett förtydligande om vilken kompetens den som genomför samtalet bör ha, Region Gotland anser att det bör vara en behöriga studie- och yrkesvägledare. Detta för att säkerställa likvärdighet och kvalitet i samtalen så att de kan få önskad effekt (sid 301). Vidare är det önskvärt att en ansvarig för kommunala aktivitetsansvaret (om ungdomen är under 20 år) deltar vid samtalet.

11.3 Nationell samordnat stöd från tre myndigheter (sid 269)

Region Gotland har erfårit positiva effekter av samordnat stöd exempelvis DUA (Delegationen för unga till arbete) så det är eftersträvansvärt med samordning mellan flera myndigheter. Det är dock viktigt att samverka och samordningen sker utifrån tydliga mål och syfte. Att det behövs ett samordnat förebyggande arbete där många delar tas hänsyn till för tidig upptäckt och preventivt arbete råder det ingen tvekan om.

Lokalt påträffas i arbetet med målgruppen ofta hinder mellan myndigheter och ur ett individperspektiv kan stödet ofta uppfattas som fragmentariskt, svårt att överblicka och kortsiktigt. En samordning mellan myndigheter bör byggas ur ett delaktighetsperspektiv från individen.

Övriga synpunkter på utredningen:

9.2 En normerande standard för kostnader för det kommunala aktivitetsansvaret (sid 213 - 214)

Detta förslag är en förutsättning för likvärdighet, hållbarhet och kvalitet i kommunernas arbete med det kommunala aktivitetsansvaret. Region Gotland vill här även föreslå att det ska vara tvingande för kommunerna att upprätta en handlingsplan för det kommunala aktivitetsansvaret. En handlingsplan kan med fördel upprättas i samverkan med berörda myndigheter som arbetsförmedlingen, socialtjänsten m.fl.

Saga Carlgren
Ordförande
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Region Gotland

Anders Jolby
Utbildningsdirektör
Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen
Region Gotland